

ФЛЮКТУАЦІЯ ПОЕЗІЇ ХХІ СТОЛІТТЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ СУЧАСНОГО СВІТОБАЧЕННЯ

FLUCTUATION OF POETRY OF THE XXI CENTURY THROUGH THE PRISM OF THE MODERN WORLDVIEW

У статті з'ясовано поняття «сучасна українська поезія», зазначено передумови сучасної української поезії, стверджено, що кожному десятиліттю ХХ століття властиві новітні парадигми. Тож поезія того чи іншого десятиліття може бути сучасною на етапах свого розвитку, оскільки їй притаманні певні особливості конкретного історичного часу.

Метою роботи є розкриття сутності поняття «сучасна українська поезія», з'ясування передумов виникнення поняття «сучасна українська поезія», зосередження уваги на питанні виникнення сучасної поезії, з'ясування особливостей поетичного стилю сучасної чернігівської поетеси Ліни Ланської, розкриття змісту поетичної збірки «Танець на лезі».

Власне поняття «сучасна українська поезія», на переконання одних дослідників, відноситься до початку 90-х років із часу проголошення Україною незалежності. Інші вважають, що поняття варто віднести до середини 80-х років із моменту аварії на Чорнобильській АЕС. Саме у кінці 80-х – на початку 90-х років з'являються твори, в яких була описана трагедія та які стали поштовхом до створення літератури, в якій висвітлювалися сторінки історії України (голодомор, війна, дисидентський рух, питання ідентичності і незалежності, пострадянська епоха). За свідченням частини науковців, витоки сучасності варто знаходити у 60-тих роках, коли виник рух шістдесятників. Саме поети-шістдесятники представили нові нестандартні теми та образи. Вони мали активну громадянську позицію щодо захисту прав людини, національної ідентичності і національної свідомості. Елементи сучасного поетичного стилю ми можемо виявити у творчості поетів 20-х років ХХ століття. Саме у той період утверджується модерністська поезія.

У статті розглянуто окремі аспекти поезії сучасної авторки Ліни Ланської, розкрито особливості поетичного стилю на прикладі віршів збірки «Танець на лезі», подано елементи аналітичної діяльності під час роботи над ліричними творами, показано шляхи роботи над вибраними віршами, представлено окремі елементи авторської моделі аналізу поетичних творів. Стверджено думку про те, що лірика Ліни Ланської є самобутньою, неповторною, глибокою за своєю суттю. Доведено, що будь-який різновид лірики поетеси (інтимна, езотерична, молитовна, медитативна тощо) відрізняється філософським наповненням і змістом.

Ключові слова: сучасна українська поезія, літературний процес, новітні парадигми, трансформація тем, семантико-стилістичний експеримент, класичні особливості віршування, експериментальна поезія.

The article clarifies the concept of «modern Ukrainian poetry», indicates the preconditions of modern Ukrainian poetry, asserts that each decade of the twentieth century is characterized by new paradigms. Therefore, the poetry of any given decade can be modern at the stages of its development, since it has certain features of a particular historical time.

The purpose of the article is to reveal the essence of the concept of «modern Ukrainian poetry»; clarification of the prerequisites for the emergence of the concept of «modern Ukrainian poetry»; focusing on the issue of the emergence of modern poetry; elucidation of the peculiarities of the poetic style of the modern Chernihiv poetess Lina Lanska; disclosure of the content of the poetry collection «Dance on the Blade».

Actually, the concept of «modern Ukrainian poetry», according to some researchers, refers to the early 90s since the proclamation of Ukraine's independence. Others believe that the concept should be attributed to the mid-80s since the Chernobyl accident. It was in the late 80s – early 90s that works describing the tragedy appeared and became the impetus for the creation of literature covering the pages of the history of Ukraine (Holodomor, war, dissident movements, issues of identity and independence, the post-Soviet period). According to some scholars, the origins of modernity should be sought in the 60s, when the movement of Sixtiers was born. It was the poets of the sixties who presented new non-standard themes and images. They took an active civic position to protect human rights, national identity and national consciousness. Elements of modern poetic style can be found in the works of poets of the 1920s. It was during this period that modernist poetry was established.

The article deals with certain aspects of the poetry of the modern author Lina Lanska; features of the poetic style are revealed on the example of the poems from the collection «Dance on the Blade»; elements of analytical activity in the process of work on the poems are given; ways to work on selected texts are shown; some elements of the author's model of analysis of poetries are presented. The opinion is expressed that Lina Lanska's lyrics are original, unique, deep in essence. It is proved that any lyric of the poetess (intimate, esoteric, prayerful, meditative, etc.) differs in philosophical content.

Key words: modern Ukrainian poetry, literary process, new paradigms, transformation of themes, semantic and stylistic experiment, classical features of poetry, experimental poetry.

УДК 378.016:[821-1«20»-045.66:140.8
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/41/2.2>

Небеленчук І.О.,
канд. пед. наук,
ст. викладач кафедри теорії і методики
середньої освіти
Комунального закладу
«Кіровоградський обласний інститут
підвищення педагогічної освіти
імені Василя Сухомлинського»

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Аналіз ліричного твору є одним із актуальних питань сучасної методики

викладання літератури. Аналіз передбачає заглиблення у смислову тканину твору, розкриття внутрішнього світу героя, розгляд символічного забарвлення, з'ясування структурно-семантичних

особливостей, психологічних особливостей, кольористичних аспектів, символічних образів тощо. Життя ліричного героя є невід'ємною частиною суспільно-історичних подій і зв'язків, тобто виявляється в особистісних, суспільних і загальнолюдських уявленнях про сенс життя, щастя, добро, справедливість, милосердя тощо.

Проблема аналізу творів ліричного роду залишається актуальною і нині. Не існує єдиної наукової думки щодо аналізу ліричних творів. Частина науковців вважає, що ліричні твори не варто аналізувати, виходячи із розуміння цього поняття. Вони переконані в тому, що, оскільки ліричний твір покликаний збудити емоційну сферу читача, то його потрібно читати, слухати, повторно читати. Проте частина науковців не поділяє таку думку, стверджуючи, що твори ліричного роду підлягають аналізу так само, як і твори епічного та драматичного родів. Розбіжності поглядів у колі науковців під час роботи над творами ліричного роду сприяли тому, що нині не існує єдиної думки науковців щодо аналізу ліричних творів, зокрема поетичних творів сучасних авторів. Тож виникла потреба зосередити увагу на особливостях роботи із ліричними творами, що і зумовило актуальність зазначеної теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню ліричних творів присвячені наукові праці вчених-методистів Н. Волошиної, Л. Мірошниченко, Б. Степанишина, Г. Токмань та інших, науковців-літературознавців В. Марка, Г. Клочека, Т. Гундорової, І. Лучука та інших. Поетичні твори сучасних авторів досліджують науковці Н. Анісімова, О. Тележкіна, І. Небеленчук, М. Починок та інші. Аналізу поезії присвячена низка авторських праць [7; 8; 9]. Зокрема, у статті «Особливості поетичного стилю творів Тетяни Кльоки: основні теми та мотиви поезії (дослідницький контент)» зазначено, що *«поезія – це той рід літератури, в якому на хвилях різних почуттів та емоцій переносимось у світ ліричного героя та намагаємось зрозуміти особливий, тільки йому притаманний внутрішній світ, відчутти образи, якими надихається ліричний герой»* [8, с. 160].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. У працях дослідників увага приділялася жанрам «маленьких» віршів, віршованим молитвам, герметизму поезії, медитативній ліриці, застосуванню фразеологічних одиниць та авторським афоризмам, категоріальним ознакам часу, експериментальній поезії, іншим темам. Проте питання цілісного аналізу сучасної поезії не розглядалося. Тож актуальність питання про аналіз творів сучасних авторів зумовлена потребою часу і не викликає сумнівів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання): розкриття сутності поняття «сучасна українська поезія»; з'ясування передумов

виникнення поняття «сучасна українська поезія»; визначення тенденцій розвитку поезії, яку відносять до сучасної; зосередження уваги на питанні про виникнення сучасної поезії; з'ясування особливостей поетичного стилю сучасної чернігівської поетеси Ліни Ланської; розкриття змісту поетичної збірки «Танець на лезі».

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів. Сучасна поезія розглядатиметься нами як результат впливу внутрішніх і зовнішніх факторів на становлення особистості автора у ХХ столітті.

Складність аналізу зумовлена тим, що у ліричних творах відсутній сюжет як такий. Ліричний твір спрямований на емоційно-чутливу сферу читача. Доволі складним, іноді неможливим завданням є пояснення психологічного стану людини залежно від певних обставин, умов життя, ситуацій, природних явищ, що сприяє зміні настроїв і самопочуття. Під час розгляду творів ліричного роду читачі частіше за все ідентифікують ліричного героя з автором твору та переносять власні почуття на ліричний твір, тому і виникають труднощі під час розгляду ліричних творів.

Поняття «сучасна українська поезія» з'явилося після здобуття Україною незалежності у 1991 році. Однак у науковій літературі не існує чіткого визначення поняття. На переконання науковця Т. Гундорової [2], поштовхом до виникнення поняття «сучасна українська поезія» стала Чорнобильська катастрофа. Саме у період 80-90-х років виникає низка творів, спрямована на розгляд трагедії. Існує також думка про те, що сучасна поезія відноситься до періоду шістдесятих років з появою когорти письменників-шістдесятників [3, с. 6].

Аналізуючи літературний процес, починаючи із двадцятих років ХХ століття, ми можемо констатувати, що у певний період (20, 30, 60, 70, 80-ті роки і так далі; періодичність літератури ХХ століття визначається за десятиліттями) виникають нові тенденції у літературі, з'являються нові образи, а поетам кожного періоду притаманне особливе авторське бачення подій. Їхня поезія відзначалася новаторством тем, форм, змістовим наповненням. Зокрема, у 20-30-ті роки поезія характеризувалась особливим піднесенням і виявом активної громадянської позиції до навколишніх подій. Предметом зображення поетів-шістдесятників стало висвітлення життя людини в умовах тоталітарної системи. У 70-ті роки з'являється нова плеяда творчих особистостей. Поети-сімдесятники писали свої твори, на переконання науковця В. Моренця, *«у самому мороці суспільного застою»* [5, с. 51]. Створене ними *«концептуально започаткувалося на „краєчку відлиги“»* [6, с. 23]. За словами Ю. Коваліва, поетичний рух зазначеного періоду отримав назву «тихої лірики». Поети 80-х років

намагалися уникати суспільних конфліктів. Невипадково представники зазначеного періоду отримали назву «витісненого» покоління.

У 90-х роках ХХ – на початку ХХІ століття з'явилися поети, які стали відомі широкому загалу читачів завдяки участі у конкурсах, журнальним публікаціям, власним книжкам, виступам у різних містах України. Для поезії зазначеного періоду характерна відповідна трансформація тем та образів. Доволі часто поети вдаються до стилістичних експериментів, що віддаляє поетичні твори від поезії у класичному розумінні цього слова. Поети, які надавали перевагу класичним особливостям віршування, залишалися поза увагою як читачів, так і представників літературних кіл. Саме їхня поезія є глибинною за змістом, багатою за формою, відрізняється розмаїттям тем та образів.

Розглядаючи передумови розвитку сучасної поезії, ми можемо зазначити, що будь-який період доцільно розглядати як «парадигму новизни». У різні десятиліття поезія наповнюється новими семантико-стилістичними ознаками, тому є потреба розглядати сучасні тенденції поетичних творів кожного окремого десятиліття. Ті теми, які порушували поети у творах, були актуальними і своєчасними, а «кожне з явищ поетичного руху другої половини ХХ століття відзначається оригінальністю та особливою інакшістю» [1, с. 88].

Досліджуючи сучасну експериментальну поезію, М. Починок зазначає, що «експериментальна поезія у сучасній українській літературі не лише становить окрему її частину, але і репрезентує особливий вид текстотворчості, який потребує системно-аналітичного вивчення у контексті українського літературного постмодернізму, з'ясування генетико-контактних зв'язків із авангардними поетичними школами, висвітлення аналогій із текстами закордонних авторів» [10, с. 1]. Саме така характеристика поезії може бути віднесена загалом до розгляду сучасної поезії. Погоджуємося із дослідницею, що поезія будь-якого різновиду потребує глибинного аналітичного розгляду, знаходження зв'язків із зарубіжною поезією, порівняння родово-жанрових особливостей як суміжних, так і різних літератур. Саме експериментальна поезія спричинює труднощі під час її розгляду.

З-поміж сучасних поетичних творів класичного спрямування особливим звучанням, художнім змістом, філософським наповненням відрізняється поезія чернігівської поетеси Ліни Ланської. У статті «Концепт молитви як один із сенсів духовного життя людини у збірці «Цілюю. Твій поділ» Ліни Ланської» зазначено, що «Ліна Ланська – самобутня поетеса, особлива, а світ її поезії – філігранний, глибокий настільки, що інколи звичайному читачеві непросто зрозуміти зображуване в поезії» [7, с. 222]. І далі: «Щоб

зрозуміти, то варто заглибитись, а щоб заглибитись – необхідно володіти відповідними знаннями з філософії, міфології, музики, літератури, власне тим, чим володіє Ліна Ланська» [7, с. 222]. Спробуємо заглибитись у поетичний світ сучасної авторки.

«Танець на лезі» – збірка інтимної лірики, в якій описані «нестримні поривання людської душі, її сподівання і прагнення, бажання любити і дарувати любов». У передмові до збірки «Нехай то – сон, але такий солодкий» М. Ткача, поета, члена Національної спілки письменників України, ми читаємо: «Чим уважніше прочитаєш поетичні рядки, проймаєшся глибше образами і думками автора, тим вони більше приваблюють і п'янять. Саме такою виявилася для мене збірка інтимної лірики «Танець на лезі» Ліни Ланської <...>. В ній кожний рядочок вірша <...> озивається чутливою мелодією жіночої радості, тривоги чи смутку» [11, с. 3].

Будучи новатором у сучасній поезії, Ліна Ланська відступає від традиційно-усталених канонів творення інтимної поезії. Її інтимна лірика, як будь-який інший вид лірики, наповнена роздумами про світ, людину, її призначення на землі, уявлення про добро, красу, силу почуттів, утаємниченість, повагу.

Кохання для ліричної героїні – це і «спрага до знемоги», і «мереживом засніжений перкаль», і «лібрето снів». Відчуття «маленької» смерті – це вища насолода кохання, це та, можливо, одна-єдина мить, задля якої варто жити, щоб відчутти насолоду від кохання.

У Ліни Ланської інтимна лірика – не просто вид лірики. Вона насичує поезію християнськими образами, образами давньої німецької літератури, фольклорними образами тощо. Коли поетеса творить інтимну поезію, то вона, за її словами, оминає стереотипи (у вірші «Оминаючи стереотипи»). І це важливо, зокрема, під час створення лірики про кохання, адже вона повинна містити елемент утаємниченості, дива, нерозгаданої загадки, непередбачуваності. На переконання поетеси, кохання – це той стан, коли «зацвіли серед осені липи...», «...в ароматах бузково / Купаються ночі...», «заспівали зоряні дзвіниці».

Лірична героїня задля кохання та коханого готова залишатися (у вірші «Я б залишилась...») «пір'їнкою, щоб пестити рубці» [4, с. 21], «...знайти оберіг / Від біди безкінечних витків» [4, с. 24]. Одна із мрій ліричної героїні – «кохати... / Без болю, без кривди...» [4, с. 22]. Ліричній героїні буває боляче від того, що між коханими постають прірва, мости, мури і таке інше; буває боляче, коли, закохані раніше один в одного, можуть згодом грюкнути дверима так, щоб «задзвеніли шибки», можуть посипати «щедро сіллю із перцем» на «зболене в муках серце», коли «„люба“ ніхто не скаже». Як тільки насувається якась тінь у почуттях (зневіра,

біль, розчарування, безсоння), тоді змінюється стан природи: шелестить дощ, шаленіє вітер, гуркоче грім, скаженіє гроза. Авторка за допомогою зазначених образів передає психологічний стан ліричної героїні, її сум'яття, переживання, настрій. Як тільки героїня відчуває взаємність, то «марить цілунком дощовим» того дощу, який теплий чи злегка прохолодний, що омиває душу від ран, приносить очищення і дарує надію.

Одним із часто вживаних образів у збірці є образ сну. Сон – це не лише відпочинок. За допомогою сну людина переноситься у минуле, їй відкриваються спогади дитинства, юності, вириваються у пам'яті щасливі епізоди, повертаються втрачені почуття тощо. Сон для ліричної героїні на плечі коханого – це насамперед довіра: *«Довірливо у тебе на плечі / Засну без сили, зовсім випадково»* [4, с. 30].

Сни – це «вишита щастям мережка», «сріблясті ночі», «спів зоряних дзвіниць», адже у снах можна бачити очі коханого та і його самого: *«Нехай ти – сон, але такий солодкий...»* [4, с. 51]. Однак сон – це і сумнів про те, чи насправді були щасливі миті: *«Мабуть мені наснилось чи здалося, / Що не мене в обіймах міцно стис...»* [4, с. 30]. Коли лірична героїня розуміє, що між коханими з'явився паркан, за який нібито *«зачепивсь перед стратою... / зірваний похапцем лист»* [4, с. 63], то вона просить коханого про одне: *«Йди, тільки знову наснись»*. Відтак можна зазначити, що сон є сподіванням, надією на зустріч. Мотив розлуки ми простежуємо у вірші *«Запізнило»*. Колишні зустрічі стали лише сном, та й ті короткими, а коханий чоловік з'являвся уві сні, щоб тільки попрощатися.

Назва збірки є доволі символічною. Танець – це музика душі. Саме за допомогою танцю можна висловити почуття, бажання, пристрасть. У коханні важливі не лише слова, але і погляд, рухи тіла, вираз обличчя. Проте кохання – *«це завжди ризик, завжди драма. Одне необережне слово, один невірний крок завдають невимовні муки зраненій душі»*. Звідси і виникає образ лева. Однак, як боляче не було б від зради, згасання почуттів, байдужості, яким неприємним не було б відчуття, що *«холод із душі заморозив до смерті»*, авторка не просто стверджує одну із істин, а вірить у те, що *«тінню несправджених мрій / Доля повернеться і усміхнеться»* [4, с. 25].

Загальну концепцію вивчення лірики Ліни Ланської становлять:

- особливості вивчення поезії;
- розгляд лірики у контексті вивчення розділів «Сучасна українська поезія», «Література рідного краю»;
- застосування елементів аналізу під час вивчення ліричних творів;
- доцільний вибір видів і форм освітньої діяльності та їхнє системне застосування під час

вивчення різних видів лірики Ліни Ланської: філософської, медитативної, езотеричної, інтимної, віршованих молитов;

– застосування культурологічного підходу під час вивчення поезій.

Моделлю вивчення лірики Ліни Ланської є єдність мети, ідеї, змісту, видів і форм освітньої діяльності, що передбачає:

– використання знань із міфології (міфічні образи у поезії), філософії (буття людини, сенс існування, пошук істини і власного життєвого та духовного шляху, з'ясування сутності категорій добра і зла тощо), фольклористики (застосування прислів'їв, фразеологічних одиниць і тлумачення їхнього значення), відомостей із Біблії (біблійні образи, згадування окремих біблійних притч і розповідей), мистецтвознавства (застосування прізвищ художників, письменників, композиторів тощо, отримання знань про постаті), етнології (застосування народних прикмет і виразів, різних образів: міфічних, фольклорних біблійних, мистецьких, загальні знання із трактування символіки образів, авторський підхід до тлумачення цих образів);

– занурення у міфологію, філософію, фольклористику, мистецтво;

– формування вміння аналізу поезій, різних за видами (філософська, медитативна, інтимна, герметична, езотерична, молитовна), побудовою, стильовими ознаками;

– формування вмінь особистісного розуміння образів і розкриття їхнього символічного значення;

– формування вмінь сприймання лірики з екзистенційно-трансцендентних позицій;

– формування вмінь знаходити культурологічні зв'язки поезії із різними видами мистецтва і творами релігійного спрямування.

Модель вивчення творів Ліни Ланської передбачає їхній розгляд у шкільному вивченні, у вищій школі та з наукової позиції. Метою моделі є залучення читачів до вивчення поезії; розкриття філософського змісту різних видів лірики поетеси; з'ясування сутності міфологічних, філософських, фольклорних, біблійних, мистецьких образів у творчості; залучення особистісних знань із української та зарубіжної літератур, історії, інших суспільствознавчих дисциплін; формування читацьких умінь до аналізу лірики поетеси. Ідеєю моделі є те, що вивчення лірики Ліни Ланської сприяє виявленню особистісних знань, формуванню аналітичного мислення, поглибленню світогляду. Основним стрижнем вивчення лірики (її «філософським каменем») є розгляд поезії, різної за видами.

Зміст вивчення поезії становлять різні за видами твори – інтимна, філософська, езотерична, герметична, молитовна лірика, твори світової літератури, фольклорні джерела, біблійні притчі та легенди, відомості з історії літератури, мистецькі

твори. Основним показником вивчення творчості Ліни Ланської є той, що її поезія може розглядатися не лише у контексті вивчення розділів «Сучасна українська поезія», «Література рідного краю», але і на уроках додаткового читання у курсі зарубіжної літератури після вивчення творчості Ш. Бодлера, А. Рембо, Т. Транстрьомера та інших, а також на основних уроках із застосуванням елементів компаративного аналізу поезій, культурологічного підходу. Вивчення поезії Ліни Ланської згідно з моделлю сприяє формуванню аналітичного мислення, вмінню заглиблюватись у різні джерела (філософські, фольклорні, мистецькі) і знаходити культурологічні зв'язки. Форми роботи під час розгляду лірики поетеси сприяють формуванню всебічно грамотного читача, розвиненої особистості, здатної володіти ключовими компетентностями, читача із високим рівнем сприймання поезії філософського спрямування.

Висновки. Ознайомившись із поезією Ліни Ланської, можемо зазначити, що вона є одним із кращих зразків класичної поезії. Різноманіття тем та образів, метафор та авторських виразів, що нині стали крилатими, робить поезію Ліни Ланської самобутньою, оригінальною, неповторною. Наслідуючи кращі традиції шістдесятництва, Ліна Ланська збагачує поезію такими новими різновидами, як віршована молитва (цей вид поезії існував у літературі раніше, однак у сучасній літературі до нього вперше звернулася Ліна Ланська), екзистенційна поезія, медитативна лірика (ці жанри мають місце в літературі, проте Ліна Ланська трансформує зазначені жанри, вносячи авторське бачення і надаючи їм іншого сенсу), наповнюючи поезію авторськими афоризмами та насичуючи інтимну лірику філософським сенсом. У поезії Ліни Ланської наявні різні образи, що траплялись у міфології, фольклорі, літературних жанрах. Надзвичайно багатою є символіка твору – від міфопоетичної та народної до художньо-образної. Своєрідною є мова творів. Вона відрізняється лексичним багатством, лексико-семантичним забарвленням, запозиченням із різних мов, церковнослов'янізмами, запозиченнями зі староукраїнської лексики. У творах Ліни Ланської є запозичення з таких мов: грецької, латини, арамейської, німецької, французької тощо. Метафори, порівняння, фразеологізми та авторські крилаті вирази, запозичення із різних мов свідчать про глибокий світоглядний рівень поетеси. Зазначені аспекти можуть бути предметом подальших наукових досліджень.

Д. Ліхачов стверджував, що «*вірші загалом не можна прочитати із першого разу. Спочатку варто вловити музику вірша, згодом уже читати з цією музикою – про себе чи вголос*». Саме такою музикою є вірші Ліни Ланської, які хочеться читати і прочитувати знову, щоразу повертаючись до них. Вірші поетеси поки що є таємницею, нерозгаданою

загадкою, тим явищем, до якого будуть звертатися літературознавці, критики, читачі. Феномен надзвичайно глибинних і водночас високих віршів Ліни Ланської наближується до феномену музики В. А. Моцарта.

Аналізуючи поезію Ліни Ланської, М. Ткач зазначає, що «...лірика, де побутують найніжніші і найбільчіші почуття героїні, своєю щирістю і пристрасним серцем не може не хвилювати читача. І ця поезія, як той весняний потік, знайде дорогу у велике річище української літератури. І в цьому немає сумнівів» [11, с. 4]. Тож предметом подальших наукових досліджень можуть бути авторські крилаті вирази, розкриття символічного значення образів *дощу, хащ, прірви, сліз, вітрів, туману* як образів смутку, зневіри у коханні, розлучення та образів *світанку, латаття, роси, квітки, хмаринки* як образів надії, віри сподівання на зустріч – тих, якими насичена збірка «Танець на лезі»; дослідження мови творів, особливостей авторського стилю, кольористичних одиниць і кольоронайменувань, розкриття символічного значення образу (танцю) як символу кохання і конкретних назв танцю, які містяться у збірці поетеси (танго, сарабанда, канкан тощо), розкриття психологічного стану ліричних героїв крізь призму особистісного світобачення та розуміння.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Анісімова Н. П. Світоглядні й естетичні засади поетичних поколінь 60–80-х років ХХ століття. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Сер. : Філологічні науки. 2015. Вип. 8. С. 83–90.
2. Гундорова Т. І. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ, Критика. 2005. 258 с.
3. Даниленко В. Г. Лісоруб у пустелі: письменник і літературний процес. Київ : Академвидав, 2008. 352 с.
4. Ліна Ланська. Танець на лезі: Поезія. Житомир : Видавець О. О. Євенок. 178 с.
5. Моренець В. «Слово, що випало з мовчання філософів». *Слово і час*. 1997. № 4. С. 17–28.
6. Моренець В. Сучасна українська лірика (Особливості розвитку і логіка саморуку) : дис. ... доктора філол. наук: 10.01.02 «Українська література». Київ, 1994. 442 с.
7. Небеленчук І. О. Концепт молитви як один із сенсів духовного життя людини у збірці «Цілюю Твій поділ» Ліни Ланської. *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 33, т. 1. 380 с. С. 221–227.
8. Небеленчук І. О. Особливості поетичного стилю творів Тетяни Кльоки: основні теми та мотиви поезії (дослідницький контент). *Научний взгляд в будуще*. Вип. 22. Т. 1. Одеса: КУПРИЕНКО С.В., 2021. 193 с. С. 158–166.

9. Небеленчук І. О. Осмислення долі українського народу крізь призму авторського бачення на прикладі поезії Еміля Дуброва. *International scientific and practical conference «Philological studies and translation studies: European potential»: conference proceedings, July 9–10, 2021*. Wloclawek : «Baltija Publishing», 2021. 332 pages. P. 66–69.

10. Починок Ю. М. Українська експериментальна поезія кінця ХХ – початку ХХІ століття: текст, контекст, інтертекст : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.06 «Теорія літератури». Львів, 2015. 22 с.

11. Ткач М. «Нехай то – сон, але такий солодкий». Ліна Ланська. Танець на лезі: Поезія. Житомир : Видавець О. О. Євенок. 178 с.